

PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH
dr Edyta Bielak - Jomaa

Warszawa, 20 lutego 2019 r.

Pan
Joachim Brudziński
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z pismem z 12 lutego 2019 r. (DP-WL-0231-165/2018/JM) przedstawiam uwagi do *projektu rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie trybu i sposobu realizacji zadań przez inspektora ochrony danych*.

Przede wszystkim należy stwierdzić, że projektowane przepisy zostały sformułowane w sposób bardzo lakoniczny i *de facto* projekt rozporządzenia nie zawiera regulacji, które można by uznać za określenie sposobu i trybu nałożonych na inspektora ochrony danych (IOD) zadań, o których mowa w art. 47 ust. 4 *ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości (Dz. U. z 2019 r. poz. 125)*, zwanej dalej „ustawą”, a tym samym za prawidłową i pełną realizację delegacji ustawowej. W przeważającej części treść projektowanego aktu wykonawczego stanowi jedynie powtórzenie przepisów wskazanej ustawy.

Zaproponowane w rozporządzeniu rozwiązania nie uwzględniają ponadto istoty funkcji inspektora ochrony danych, która nie polega na realizowaniu obowiązków nałożonych na administratorów przepisami prawa. Zgodnie z motywem 63 *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych*

i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 89 z późn. zm.), główną rolą inspektora ochrony danych jest monitorowanie przestrzegania przez administratora przepisów o ochronie danych osobowych i doradzanie administratorowi oraz pracownikom przetwarzającym dane osobowe na temat wypełniania spoczywających na nich obowiązków w zakresie ochrony danych osobowych. Monitorowanie powinno obejmować wszystkie procesy przetwarzania i ich zgodność z powszechnie obowiązującymi przepisami o ochronie danych osobowych, politykami wewnętrznymi administratora, podziałem obowiązków, zaleceniami w zakresie oceny skutków dla ochrony danych, w tym wydanymi przez Prezesa UODO w ramach uprzednich konsultacji. W ramach monitorowania zadań administratora IOD m.in. zbiera informacje w celu identyfikacji procesów przetwarzania, analizuje te informacje i dokonuje ich oceny pod kątem zgodności przetwarzania z prawem oraz rekomenduje podjęcie określonych działań.

Tymczasem § 6 projektu rozporządzenia zobowiązuje inspektora ochrony danych do przekazania na żądanie Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych informacji i dokumentów oraz uwierzytelnionych kopii dokumentów. Przepis ten jest sprzeczny z dyrektywą 2016/680, w której obowiązek ten został nałożony na administratora. Jednocześnie należy wskazać, że Prezes UODO korzystając ze swoich uprawnień może zwrócić się bezpośrednio do administratora o przekazanie takich dokumentów.

Z kolei z brzmienia projektowanego § 9 wynika, że inspektor ma realizować obowiązek informacyjny zamiast administratora, wbrew obowiązującym przepisom (art. 22 ustawy). Nałożone na inspektora ochrony danych zadanie pełnienia punktu kontaktowego wobec osób, których dane dotyczą (art. 47 ust. 1 pkt 8 ustawy), polega wyłącznie na monitorowaniu, czy prawidłowo realizowane są obowiązki administratora, m.in. w zakresie obowiązku informacyjnego oraz wykonywania uprawnień osób, których dane dotyczą, nie zaś na wykonywaniu samodzielnie tych obowiązków.

W przepisach projektowanego rozporządzenia całkowicie pominięto okoliczność, że zarówno administrator, jak i wspierający go inspektor ochrony danych powinni w ramach prowadzonych działań uwzględniać zasadę rozliczalności i zasadę podejścia opartego na ryzyku. Na tych zasadach oparte było w szczególności wdrożenie unijnej reformy ochrony danych, a zatem do zasad tych odwołuje się nie tylko - dyrektywa 2016/680, ale też ogólne rozporządzenie o ochronie danych.

Zgodnie z motywem 50 dyrektywy 2016/680 administrator ma obowiązek wdrożenia odpowiednich i skutecznych środków oraz powinien być w stanie wykazać, że czynności przetwarzania są zgodne z dyrektywą. Środki te powinny uwzględniać charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw i wolności osób fizycznych. Stosownie do

art. 19 ust. 1 dyrektywy 2016/680 państwa członkowskie powinny zapewnić, by administrator wdrażał - uwzględniając charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie i wadze zagrożenia - odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby przetwarzanie odbywało się zgodnie ze wspomnianą dyrektywą i aby móc to wykazać. Środki te powinny być w razie potrzeby poddawane przeglądom i uaktualniane.

Kształtowanie obowiązków inspektora ochrony bez uwzględnienia powyższych zasad może istotnie utrudnić inspektorom ochrony danych pełnienie swoich funkcji, tym bardziej, że administratorzy zobowiązani do wyznaczenia inspektora na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, podlegają jednocześnie przepisom rozporządzenia ogólnego o ochronie danych osobowych. IOD wykonując swoje zadania (art. 39 ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych), powinien stosować rozwiązania dostosowane do potrzeb podmiotów, w których pełni swoją funkcję, a także ze względu na charakter konkretnego przetwarzania danych i związanego z tym przetwarzaniem ryzyka. Zatem tryb i metody pracy powinny być dostosowane do specyfiki przetwarzania danych oraz związanego z tym ryzyka. Konieczność realizacji obowiązków w powyższy sposób w konsekwencji ma prowadzić do skuteczniejszej ochrony danych.

Konkludując, należy podkreślić, że rozwiązania przyjęte w projektowanym akcie wykonawczym powinny być tak skonstruowane, by IOD mógł wykonywać swoją funkcję w sposób uwzględniający m.in. zasadę podejścia opartego na ryzyku i wspierać administratora w tworzeniu i rozwijaniu skutecznego, jednolitego systemu ochrony danych osobowych opartego na obu ww. regulacjach.

Z wyrazami szacunku,

Prezes Urzędu Ochrony
Danych Osobowych

dr Edyta Bielak - Jomaa